ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΕΙΡΗΝΗ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΥΣΤΑΘΟΥΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΕΝΟΣ ΣΥΣΤΉΜΑΤΟΣ

Πόλεμος και Ειρήνη

Ευσταθής ισορροπία είναι μόνον η ελεύθερη και φυσική

Του Απόστολου Λ. Πιερρή

Η ειρήνη δεν είναι ζήτημα υποκειμενικής διάθεσης. Δεν έχουμε πολέμους επειδή υπάρχουν πολλοί φιλοπόλεμοι άνθρωποι, αλλά αντιθέτως συχνά πολλοί έχουν διάθεση και είναι διαθέσιμοι για πόλεμο, επειδή υπάρχει οντολογικά ο πόλεμος.

Ειρήνη είναι η κατάσταση ισορροπίας ενός συστήματος. Πόλεμος είναι μια συνθήκη ανισορροπίας του. Βέβαια κατάσταση αδιατάρακτης, στατικής ισορροπίας στη φύση των πραγμάτων αυτού του κόσμου δεν νοείται και δεν υφίσταται. Η ισορροπία είναι πάντα, όπου ισχύει, δυναμική: προκύπτει σαν ολοκλήρωμα πολλών, αντιθέτων ανισορροπιών που αυτοδιορθώνονται. Γιατί η ουσία της πραγματικότητας είναι τέτοια ώστε κάθε απομάκρυνση από την κατάσταση της φυσικής ευστάθειάς της να δημιουργεί δυνάμεις αποκατάστασής της, τόσο ισχυρότερες όσο η απομάκρυνση είναι μεγαλύτερη. Αυτή με μια φράση είναι η κλασσική ιδέα του Ελληνισμού για την ευστάθεια του όντος: η ύπαρξη των πραγμάτων εμπερικλείει την αυτοεκπληρούμενη συνθήκη δυναμικής ισορροπίας τους. Ο Ελληνισμός έχει εμπιστοσύνη στη φύση της πραγματικότητας και στην εσωτερική λογικότητα της ύπαρξης.

Ο πόλεμος λοιπόν, από τον ανταγωνισμό δεξιοτήτων μέχρι τη στρατιωτική εμπλοκή, είναι αναπόφευκτο μέσο για την επίτευξη του σκοπού της ειρήνης. Αυτή είναι η καθολική νομοτέλεια της πραγματικότητας. Όμως υπάρχουν περίοδοι όπου έχει αποκατασταθεί μια δυναμική ισορροπία ευσταθής σε μακρύτερο βεληνεκές όπως και υπάρχουν περισσότερες περίοδοι όπου δεν επικρατεί μια κοσμική αρμονία. Περίοδος σαν τις πρώτες, λέγεται ειρηνική, σαν τις δεύτερες πολεμική. **Μονοπολικά συστήματα στην ιστορία με μια ηγεμονική δύναμη στην εστία του δυναμικού πεδίου τους τείνουν να είναι ειρηνικά. Αντιθέτως πολυπολικά συστήματα, με πολλές εστίες του δυναμικού τους πεδίου, τείνουν να είναι πολεμικά.** Γιατί ακριβώς η ολοκλήρωση ενός συστήματος σε ένα δυναμικό πεδίο ενός πόλου σημαίνει την αποκατάσταση της φυσικής ισορροπίας του. Φυσική κατάσταση επικρατεί όπου το κάθε μέρος έχει τη σωστή θέση του μέσα στο σύστημα. **Ο πόλεμος γίνεται για να καταλάβει το κάθε ον τη θέση που του αρμόζει και του ανήκει βάσει της φύσης του και των δυνάμεων και ικανοτήτων του.** Πριν επιτευχθεί αυτό, ο πόλεμος δεν σταματά ουσιαστικά. Γιατί η πραγματικότητα (και οι άνθρωποι σαν πραγματικές οντότητες) δεν αποδέχεται ως (σχετικά) ευσταθή και μόνιμο παρά μόνο την δίκαια τάξη. **Και δίκαια τάξη είναι μόνο η φυσική:** όπου ο καθένας έχει τη θέση που του αξίζει και το ρόλο που μπορεί να διεκπεραιώσει μεγιστοποιώντας το αποτέλεσμα. Γιατί μόνο υπ' αυτές τις συνθήκες το σύστημα (η κοινωνία π.χ. ή ένα πολιτικοϊστορικό σύστημα κρατών) παράγει το μέγιστο και βέλτιστο ωφέλιμο έργο.

Το ότι τα ηγεμονικά συστήματα στην ιστορία είναι φιλειρηνικά, δεν σημαίνει ότι δεν συμβαίνουν πόλεμοι σε αυτά, ιδίως κατά την αρχική περίοδο της εμπέδωσής τους. **Το ειρηνικό είναι θέμα αντικειμενικής ουσίας και όχι υποκειμενικής διάθεσης. Κάθε κίνηση που αυξάνει την ελευθερία και φυσικότητα ενός συστήματος, κάθε κίνηση που τείνει κατά τη φύση των πραγμάτων στην εδραίωση κατάστασης ευσταθούς ισορροπίας, είναι ειρηνική κίνηση ακόμη και όταν συμπεριλαμβάνει πολεμική δράση. Και αντιθέτως κάθε κίνηση που περιορίζει την ελευθερία και φυσικότητα ενός συστήματος, κάθε κίνηση που τείνει κατά τη φύση των πραγμάτων στην επιβολή ή διατήρηση τεχνητής τάξης και άρα στην ανισορροπία του συστήματος, κάθε τέτοια κίνηση είναι πολεμική ακόμη και όταν εστιάζεται στην αποφυγή κάθε πολεμικής δράσης.**

Ο "Ειρηνισμός" δεν είναι η καλύτερη μέθοδος για την πραγματική ειρήνη.

Πρέπει επιτέλους να μάθουμε και στη ΝεοΕλλάδα του 21ου αιώνα να κρίνουμε τα δεδομένα από την ουσία τους και όχι από τα φαινόμενά τους. **Η τεχνητή τάξη είναι μεγαλύτερος αποσταθεροποιητής ενός συστήματος από την αναρχία.** Γιατί η αναρχία είναι σε ένα βήμα απόσταση από τη φυσική και ελεύθερη τάξη, ενώ η τεχνητή τάξη σε δύο. Και γιατί η αναρχία μεταπίπτει εύκολα σε φυσική τάξη, αφού αφήνει ελεύθερη τη ροή της ενέργειας ώστε να καταλάβει τα κατάλληλα οργανωτικά σημεία και να συσσωρευθεί εκεί, ενώ η τεχνητή τάξη εγκλωβίζει δυναμικό σε θέσεις ανισορροπίας. **Μην περιμένετε να έχετε ειρήνη εάν πραγματική αξία και θεσμική θέση δεν αντιστοιχούν μεταξύ τους.** Αυτό ισχύει είτε με οντότητες (άτομα ή νομικά πρόσωπα) εντός της κοινωνίας είτε με διακρατικές σχέσεις είτε με οτιδήποτε πραγματικό.

Έχουμε λοιπόν το πρώτο θεώρημα για τις πολιτικοϊστορικές εξελίξεις: ειρήνη είναι η κατάσταση φυσικής ισορροπίας ενός συστήματος. Εκεί το σύστημα εναρμονίζεται στο εσωτερικό του. **Ειρήνη είναι η καλή αρμονία, η αποτελεσματική συναρμογή του συστήματος.**

Το δεύτερο βασικό θεώρημα έχω αναπτύξει πολλές φορές σε βιβλία και άρθρα μου. **Σε ένα ηγεμονικό, μονοπολικό σύστημα τα περιφερειακά πεδία τείνουν προς την ολοκλήρώση τους,** ενώ σε ένα πολυπολικό σύστημα πολλών κυριαρχικών δυνάμεων τα περιφερειακά πεδία τείνουν να διασπασθούν. Π.χ. με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Δυνάμεων, ή και με το Διπολικό του Ψυχρού Πολέμου, το ΒαλκανοΜικρασιατικό πεδίο διαχωριζόταν ανάλογα με τους συσχετισμούς των διαφόρων κρατών του προς τη μια ή την άλλη των Μεγάλων Δυνάμεων. Ενώ με την Αμερικανική Ηγεμονία η φυσική τάξη ολοκλήρωσης του ενιαίου γεωπολιτικά και γεωπολιτιστικά χώρου μας (της "καθ' ημάς Ανατολής" που είναι η Εγγύς Ανατολή της ιστορικής Ευρώπης) θα εκδηλώνεται όλο και ισχυρότερα.

> **Το βασικό ζητούμενο στο Μεσανατολικό είναι ο συντονισμός και η συνολική ενεργοποίηση του γεωπολιτικού χώρου σε υψηλό δυναμικό αντίστοιχο προς την ιστορική, στρατηγική και ενεργειακή σημασία του.**
> **Οι κοινωνίες της Μέσης Ανατολής χρειάζονται αναδόμηση ώστε να απελευθερωθεί η ενέργεια του χώρου και του Ισλάμ. Χωρίς αυτήν τη δημιουργική αναδόμηση, οι χώρες θα κλυδωνίζονται μεταξύ καταπίεσης και φουνταμενταλισμού.**
> **Πρώτη προτεραιότητα έχει η πλήρης αποδόμηση του καθεστώτος του Ιράκ. Γι' αυτόν τον σκοπό χρειάζεται η ολοκληρωτική στρατιωτική επέμβαση των ΗΠΑ. Η Ισραηλινο-Παλαιστινιακή διένεξη δεν έχει πλέον κεντρική σημασία.**
> **Το πρόβλημα βαίνει προς τη λύση του, με την ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους.**

Έτσι πρόσφατα ο Πρωθυπουργός πρότεινε στη Βαλκανική Σύνοδο κατ' ουσίαν την ανασύσταση του Βαλκανικού Συμφώνου από Κροατίας μέχρι Τουρκίας, υπό ισχυρή μάλιστα συγκρότηση. Μια εξέλιξη προς την ολοκλήρωση του ΒαλκανοΜικρασιατικού πεδίου που είχα προβλέψει πριν 8 χρόνια εν μέσω των νέων Βαλκανικών πολέμων. Πράγμα που αναφέρω απλώς προς επικύρωση της προγνωστικότητας και αποτελεσματικότητας του ορθού λόγου. Ας ελπίσουμε ότι είναι πραγματική κίνηση εγκατάλειψης του Ευρωπαϊσμού και όχι ένα ακόμη φθηνό ευρωπαϊστικό κόλπο.

Η Μέση Ανατολή είναι ο χώρος που γεωγραφικά ορίζεται μεταξύ Κασπίας και Σαχάρας, πολιτιστικά δε ως ο χώρος της πρωτοϊστορικής "οικουμένης" του κεντρικού συστήματος της οικουμένης (Χαλδαία - Αίγυπτος). Η κολοσσιαία στρατηγική σημασία του γεωπολιτικού αυτού χώρου συνοδεύεται από το τεράστιο οικονομικό του βάρος (λόγω των ενεργειακών πηγών του). Η πορεία ολοκλήρωσης του χώρου έχει δρομολογηθεί από τις ιστορικές συγκυρίες. Με ολοκλήρωση εννοώ τον εναρμόνιο και οργανικό συσχετισμό των μερών του σύμφωνα με τη γεωπολιτική και πολιτιστική λογική του χώρου και με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, φυσικά και ανθρώπινα, των μερών αυτών. **Η διαδικασία μιας τέτοιας ολοκλήρωσης συμβαδίζει με το συντονισμό του χώρου προς το παγκόσμιο ηγεμονικό πεδίο.** Όπως και από το άλλο μέρος, με την ενεργοποίηση του δυναμικού του σε υψηλότερο επίπεδο έντασης και αποτελεσματικότητας. Γιατί ο Μεσανατολικός γεωπολιτικός χώρος έχει δείξει επανειλημμένα στην ιστορία τις δυνατότητές του σε μέγεθος προσφοράς ανθρώπινου έργου, και ιδίως στον πολιτισμό.

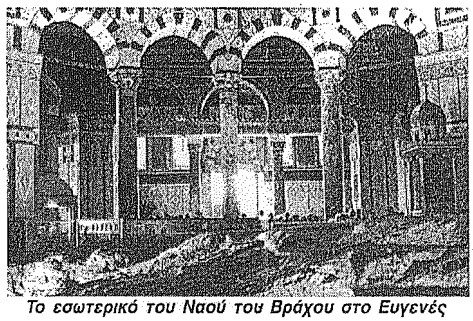

Το εσωτερικό του Ναού του Βράχου στο Ευγενές Ιερό της Ιερουσαλήμ (691 μ.Χ.): Το τρίτο πιο ιερό σημείο του Ισλαμισμού, μαζί με τα Ιερά στη Μέκκα και την Μεδίνα

Σε ένα μεγαλύτερο βάθος χρόνου και προοπτικής, το βασικό πρόβλημα του χώρου σήμερα είναι ο εγκλωβισμός δυναμικού εξαιτίας συστημάτων κρατικής ολοκλήρωσης της κοινωνίας τεχνητού και κατευθυντικού χαρακτήρα. **Είναι προφανές, π.χ., ότι δεν έχει κατορθωθεί να βρεθούν δομές οικείες που να απελευθερώνουν ενέργεια πρός μια δημιουργική απόκριση και προσφορά του Ισλάμ μέσα σε ένα παγκοσμιοποιούμενο περιβάλλον, όπου ακριβώς το πεδίο ανταγωνισμού προκαλεί την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ταυτότητας κάθε παράγοντα του διεθνούς γίγνεσθαι. Ο εγκλωβισμός ενέργειας κρατά σε σχετική καθυστέρηση το χώρο, το οποίο γεγονός με τη σειρά του εκτρέφει φουνταμενταλιστικό εξτρεμισμό.** Ο κατευθυντισμός ενός τεχνητού "εκσυγχρονισμού" μπορεί να προκαλέσει αντιδράσεις του τύπου του Ιράν: ο κατευθυντισμός ενός τεχνητού εκσυγχρονισμού αντικαθίσταται από τον κατευθυντισμό μιας εξίσου τεχνητής προσκόλλησης στην παράδοση - αντιπαραγωγικών και των δυο και χωρίς ενεργό έρεισμα στο χώρο και στο λαό, αφού μόνο με συνεχή βιασμό του χώρου και του λαού μπορούν να υπάρξουν. Απλώς τη μηχανιστική μίμηση ξένων, Ευρωπαϊστικών μοντέλων από τη μια μεριά, διαδέχεται η επίσης μηχανιστική και άπνοη κατασκευή "παραδοσιακών" προτύπων από την άλλη. Στην ουσία πρόκειται για υβριδικές κατασκευές και στις δυο περιπτώσεις, όπου συγκολλώνται συνήθως τα χειρότερα χαρακτηριστικά των δυο κόσμων.

Χρειάζεται πίεση λοιπόν για να αναδομηθεί ο χώρος και οι κοινωνίες του σύμφωνα με τις ανάγκες, το χαρακτήρα και τις δυνάμεις τους έτσι ώστε να αρθούν κατά τη συνολική παρουσία τους στο ύψος της στρατηγικής και ενεργειακής σημασίας τους, καθώς και της πολιτιστικής ιστορίας τους. Χρειάζεται πρωτίστως απελευθέρωση των συστημάτων της ανθρώπινης δραστηριότητας ώστε να δράσουν ανεμπόδιστα οι δημιουργικές αξίες του χώρου και του Ισλάμ στην τωρινή ευνοϊκή συγκυρία.

Η διαδικασία αυτή απελευθέρωσης και αναδόμησης είναι βέβαια μακράς πνοής και, κατά τεκμήριο, διαρκείας. Μόνος αποτελεσματικός υποστηρικτής και εγγυητής αυτής είναι οι ΗΠΑ για λόγους αξιολογικούς και στρατηγικούς. (Το αυτό ισχύει και για τις αντίστοιχες διεργασίες αναδιάρθρωσης και ενεργοποίησης όλων των περιφερειακών πεδίων γεωπολιτικής ενότητας).

Όλες οι χώρες του χώρου χρειάζονται, σε διάφορους βαθμούς και με διάφορους τρόπους, την ευεργετική επίδραση πιέσεων προς αυτή την κατεύθυνση δημιουργικής ανασυγκρότησης. Αυτή είναι η μακροπρόθεσμη σταθερά των εξελίξεων στο χώρο. **Αμεσα όμως υπάρχει ανάγκη αναδιάρθρωσης σε μέρη του χώρου όπου οι αγκυλώσεις είναι και μέγιστες και "δογματικές", υπό την έννοια ότι ιδεολογικοποιούν μια μανιχαϊστικά αρνητική αποτίμηση της εξελισσόμενης ιστορικής πραγματικότητας.** Η αναδόμηση του συστήματος τέτοιων χωρών-κλειδιών, θα διευκολύνει τις αντίστοιχες διαδικασίες στα άλλα μέρη, όπου τα ηγετικά κατεστημένα εμποδίζουν κατά βάθος την απελευθέρωση του χώρου και τη συνεπακόλουθη ενεργοποίηση στο maximum της δυναμικής του, ενώ διατείνονται ότι απλώς μεσολαβούν προς αυτή την κατεύθυνση, την οποία και καθοδηγούν τάχα παρά τη θέληση των κοινωνιών τους. Είναι προφανές ότι εδώ γίνεται μια τρομερή μετατόπιση ευθυνών από τέτοια καθεστώτα προς τις κοινωνίες τις οποίες δυναστεύουν, ενώ προβάλλουν ότι δήθεν δεσμεύονται από αυτές. Ξέρουμε και εμείς στη χώρα μας τη διεστραμμένη αυτή "λογική"). Στην πραγματικότητα η ευθύνη της καθυστέρησης των κοινωνιών βαρύνει πάντα τα ηγετικά κατεστημένα τους. **Η αναδιάρθρωση στις χώρες όπου τα καθεστώτα τους αναλαμβάνουν πλήρως αυτή την ευθύνη (υπό την έννοια ότι ιδεολογικοποιούν τη συμφεροντολογική αντίθεσή τους προς το απελευθερωτικό παγκόσμιο γίγνεσθαι), θα λειτουργήσει καταλυτικά και για τις χώρες των οποίων τα ηγετικά κατεστημένα υποκρίνονται και προφασίζονται άλλα στο εσωτερικό και άλλα στο εξωτερικό τους.**

Τέτοια χώρα αναγκαίας άμεσης αναδιάρθρωσης στη Μέση Ανατολή είναι το Ιράκ. Και, αμέσως μετά, το Ιράν, σαν εφεδρεύων παράγων στον Μεσανατολικό χώρο, με τη συνδετική λειτουργία που έχει του χώρου αυτού προς την Κεντρική Ασία και την Ανατολή.

Σε σχέση με τις προτεραιότητες αυτές, το Ισραηλινο-Παλαιστινιακό πρόβλημα είναι ήσσονος σχετικά σημασίας. Παρατηρείστε ότι έχει de facto υποβαθμιστεί ως Ισραηλινο-Αραβικό ή Ισραηλινο-Μουσουλμανικό ζήτημα - και αυτό από τις ίδιες τις Μουσουλμανικές χώρες του χώρου, και πρωτίστως από τους Παλαιστινίους τους ίδιους. Ούτε ο Bin Laden ούτε ο Hussein μπόρεσαν να τονώσουν αποφασιστικά αυτή τη διάστασή του. Το Ισραήλ διεξάγει έναν ιδιότυπο προληπτικό, διαπραγματευτικό, σμυντικό πόλεμο. Επιχειρεί να επιτύχει τα μέγιστα εν όψει μιας λύσης που είναι στις βασικές γραμμές προδιαγεγραμμένη. Εξάλλου η σημασία του στην περιοχή βαίνει μειούμενη, ενώ αλματική θα είναι η αύξηση του ρόλου των Μουσουλμανικών χωρών όταν βρουν τον αναδομημένο πραγματικό εαυτό τους.

Αφησα τελευταίο το καιριότερο: ποιος είναι ο ρόλος των ΗΠΑ στις Μεσανατολικές εξελίξεις; **Πρώτον,** σαν Ηγεμονική Δύναμη του παγκόσμιου συστήματος, πρέπει να αφήσει το Μεσανατολικό γεωπολιτικό πεδίο να κινηθεί από μόνο του προς την κατάσταση της φυσικής του ισορροπίας. Αυτό σημαίνει να το αφήσει να αυτοδιευθετηθεί ώστε να εκδηλωθούν αποτελεσματικότερα οι φυσικότερες διαρθρώσεις και συσχετισμοί του. **Δεύτερον,** οι ΗΠΑ πρέπει σύντομα να επιβάλλουν στρατιωτική λύση στο Ιρακινό πρόβλημα με την αποφασιστική αποδόμηση του εκεί καθεστώτος. (Είναι θέμα άλλης ανάλυσης η μορφή της διάδοχης κατάστασης). **Τρίτον,** με την κατάλληλη ευκαιρία, και καλύτερα μαζί ή και μετά την έναρξη διευθέτησης του Ιρακινού ζητήματος (αν και μάλλον θα το κάνουν πριν, σε μια παραχώρηση προς παροδικές εντυπώσεις που δεν χρειάζεται), θα χρειασθεί να μεσολαβήσουν και εγγυηθούν μια εύλογη λύση του Ισραηλινο-Παλαιστινιακού προβλήματος που να αφαιρεί από διάφορα Αραβικά καθεστώτα την πρόφαση για να μην απελευθερώνουν τις κοινωνίες της περιοχής, ώστε να βρουν τη θέση που τους αξίζει στο παγκόσμιο στερέωμα.